

Examenul de bacalaureat național 2016

Proba E. d)

Filosofie

Varianta 9

Profilul umanist din filiera teoretică și toate profilurile și specializările din filiera vocațională, cu excepția profilului militar.

- **Toate subiectele sunt obligatorii. Se acordă 10 puncte din oficiu.**
- **Timpul de lucru efectiv este de 3 ore.**

SUBIECTUL I

(30 de puncte)

Scrieți pe foaia de examen litera corespunzătoare răspunsului corect, pentru fiecare dintre situațiile de mai jos. Este corectă o singură variantă de răspuns.

1. Căutarea unui sens al vieții poate fi echivalentă cu întrebarea referitoare la:
 - a. înțelegerea propriei condiții
 - b. temeiul cunoașterii
 - c. adevărul și falsul opiniilor
 - d. legitimitatea puterii politice
2. Ansamblul principiilor, regulilor și valorilor comportamentale generale acceptate social la un moment dat vizează:
 - a. politica
 - b. etica aplicată
 - c. morala
 - d. estetica
3. Eutanasia reprezintă o problemă controversată abordată, în mod explicit și prioritar, în cadrul:
 - a. teoriilor metafizice
 - b. teoriilor social-politice
 - c. eticii aplicate
 - d. eticii eudaimoniste
4. Problematika filosofică a libertății social-politice se circumscrie prin trimitere la:
 - a. sfera constrângerilor justificate și nejustificate
 - b. sfera justificării surselor cunoașterii
 - c. sfera justiției
 - d. sfera deciziilor politice lipsite de justificare
5. Afirmția lui J. P. Sartre *omul este libertate* implică noțiunea de:
 - a. responsabilitate
 - b. război
 - c. terorism
 - d. iresponsabilitate
6. Dreptul la proprietate este:
 - a. un drept natural
 - b. un drept pozitiv
 - c. un drept cultural
 - d. un drept politic
7. Conform lui Im. Kant, judecățile *a priori* sunt acelea care:
 - a. provin din experiență
 - b. sunt dependente de experiență
 - c. sunt ulterioare experienței
 - d. sunt independente de experiență

8. Reprezentanții teoriei adevărului-coerență apreciază valoarea ideilor noastre din perspectiva compatibilității lor cu:
- realitatea la care se referă
 - ansamblul ideilor considerate la un moment dat utile
 - experiența la care se referă
 - ansamblul ideilor considerate la un moment dat adevărate
9. Conform eticii lui Aristotel, *activitatea rațională conformă cu virtutea* determină:
- fericirea
 - durerea
 - neplăcerea
 - ignoranța
10. Asigurarea alocației pentru copii, ca drept pozitiv, necesită:
- încălcarea legii
 - intervenția statului
 - statut social privilegiat
 - neimplicarea autorităților

SUBIECTUL al II-lea

(30 de puncte)

Analizați succint, din perspectivă filosofică, problematica *raportului dintre dreptate și egalitate*, având în vedere următoarele repere:

- numirea unui filosof care, în scrierile sale, a făcut referiri la problematica *raportului dintre dreptate și egalitate*; **4 puncte**
- precizarea unei teze/perspective filosofice despre *raportul dintre dreptate și egalitate*; **4 puncte**
- prezentarea tezei/perspectivei filosofice precizate; **6 puncte**
- ilustrarea tezei/perspectivei filosofice pe care ați prezentat-o, printr-un exemplu concret de situație din societatea contemporană; **6 puncte**
- formularea unei obiecții la adresa tezei/perspectivei filosofice pe care ați prezentat-o; **6 puncte**
- menționarea unei relații existente între termenii de *dreptate și stat*. **4 puncte**

SUBIECTUL al III-lea

(30 de puncte)

A. Citiți, cu atenție, textul de mai jos:

Un om nu poate fi constrâns, în mod legitim, să facă un anumit lucru sau să se abțină de a-l face pentru că ar fi mai bine pentru el să se comporte astfel, pentru că acest lucru l-ar face să fie mai fericit sau pentru că, în opina altora, este înțelept sau este drept ca el să se comporte astfel.

(J. St. Mill, *Despre libertate*)

Răspundeți următoarelor cerințe:

- Menționați, pe baza textului dat, două caracteristici ale libertății individuale. **4 puncte**
- Evidențiați, în aproximativ o jumătate de pagină, o corelație existentă între termenii *constrângere și bine*. **10 puncte**
- Formulați un punct de vedere personal referitor la actualitatea perspectivei filosofice prezentată în textul dat. **6 puncte**

B. *Doctrina adevărului manifest face necesară explicarea falsității. Cunoașterea, stăpânirea adevărului nu necesită nicio explicație.* (K. Popper, *Despre sursele cunoașterii și ale ignoranței*)

- Menționați trei aspecte specifice cunoașterii în concepția lui K. Popper. **6 puncte**
- Ilustrați, printr-un exemplu concret, conceptul de adevăr manifest. **4 puncte**